



Vaste Commissie voor Taaltoezicht
Warandeborg 4 – 1000 BRUSSEL

[...]

[...]

Mijnheer de Minister-Voorzitter,

Ter zitting van 15 december 2005 hebben de verenigde afdelingen van de Vaste Commissie voor Taaltoezicht (VCT) een onderzoek gewijd aan een klacht tegen het feit dat, bij het Ministerie van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, de computerprogramma's voor het merendeel in het Engels geïnstalleerd zouden zijn, terwijl ze, naar gelang van de taalrol van de ambtenaren, ook in Nederlandstalige of Franstalige versie beschikbaar zouden zijn.

Op de vraag naar inlichtingen van de VCT, antwoordt de adjunct-secretaris-generaal:

- deze programma's zijn, voor het merendeel, niet in het Engels geïnstalleerd, maar wel, in de mate van het mogelijke, in de door de eindgebruiker gewenste taal;
- wat de bureausoftware betreft: het MS Office-pakket wordt systematisch in de door de gebruiker gekozen taal (Nederlands, Frans of Engels) geïnstalleerd. Om het beheer te vereenvoudigen en uit zorg voor standaardisering, worden de operatiesystemen van de toestellen echter in hun Engelstalige standaardversie gebruikt;
- de toepassingen die door de CIBG ontwikkeld werden, zijn tweetalig: bij het opstarten van het programma verschijnen de vensters in de taal van de gebruiker op basis van zijn naam;
- wat de aangekochte toepassingen betreft, zoals o.m. SAP: bij het opstarten van het programma verschijnen de vensters eveneens in de taal van de gebruiker op basis van zijn naam;
- wanneer er lokale (Nederlandstalige of Franstalige) versies van de programma's bestaan, schaft de informaticadienst die over het algemeen aan en installeert ze, hetzij in het Nederlands, hetzij in het Frans, afhankelijk van de moedertaal van de ambtenaar in kwestie;
- het komt voor dat een programma slechts in één taal bestaat, zoals dat het geval is met CUMULUS en PERTRA, die enkel in het Frans beschikbaar zijn. Voor de vertaling hiervan in het Nederlands werd echter een budget toegewezen;
- soms bestaat een programma in meerdere talen (Engels, Duits, Spaans en Frans), maar niet in het Nederlands. In dat geval installeert de plaatselijke beheerder het programma in de taal die voor de gebruiker het makkelijkst te begrijpen is, meer bepaald in het Frans voor een Franstalige en in het Frans of het Engels voor een Nederlandstalige. Het kan zijn dat de plaatselijke verantwoordelijke het Engels kiest om bevoor- of benadeling van een bepaald stelsel te vermijden;

- bepaalde zeer gespecialiseerde programma's bestaan echter alleen in het Engels, zoals de tellingsprogramma's die ontwikkeld zijn door Britse universiteiten en gebruikt worden bij de directie Verplaatsingen van de BUV;
- de informaticadienst zal er alles aan doen om de vensters of boodschappen die niet vertaald zijn, aan te passen.

*

* *

Op de vraag naar meer inlichtingen, antwoordt de informaticadienst van het ministerie van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest in verband met de software die in meerdere talen behalve het Nederlands bestaat:

- De software MicroStation en Geomedia, beide tot stand gebracht door Amerikaanse bedrijven, zijn beschikbaar in de originele Engelstalige versie, evenals in Franse, Spaanse, Japanse, ... versies. Bij het BROH is de Engelstalige en Franstalige versie geïnstalleerd, al naargelang van de wensen van de gebruikers. Wat de toepassingen betreft die op deze software gebaseerd zijn en die specifiek ontwikkeld zijn voor het BROH, zijn de gebruikersinterfaces in beide landstalen beschikbaar.
- Sinds een tiental jaar heeft zowel het BUV als het BROH ervoor gekozen om het ontwerpprogramma 'Microstation' te gebruiken, het meest performante op de markt, maar dat spijtig genoeg niet in het Nederlands beschikbaar is. Het BROH heeft eind 2001 een geografisch informaticasysteem (GIS BROH) gecreëerd om intern de talrijke gegevens te kunnen uitwisselen waarover de directies beschikken. Er werd een vergelijkende studie tussen 6 GIS-programma's uitgevoerd die terzake het beste aan de behoeften van het BROH beantwoordden. Geen enkel van deze programma's was in het Nederlands op de markt. Er kwamen twee producten in aanmerking die qua functionaliteit het beste scoorden. Geen enkel "gelijkaardig" programma met Nederlandstalige versie kan concurreren met een van bovenvermelde producten.

*

* *

Als algemeen principe kan worden aangenomen dat personeelsleden zoveel mogelijk over computerprogramma's moeten kunnen beschikken waarmee in de eigen taal kan worden gewerkt, voor zover die taal het Nederlands of het Frans is en voor zover het de taal is die in de betrokken binnendienst moet gebruikt worden overeenkomstig de bij KB van 18 juli 1966 gecoördineerde wetten op het gebruik van de talen in bestuurszaken (SWT) (cf. adviezen 31.314 van 11 april 2000 en 28.003 van 6 juni en 18 juli 1997).

De behandeling in binnendienst bij het Brussels Hoofdstedelijk Gewest wordt geregeld door artikel 32 van de wet van 16 juni 1989 houdende diverse institutionele hervormingen, dat

verwijst naar artikel 39 van de SWT, dat op zijn beurt verwijst naar artikel 17, § 1, van de SWT.

Het gebruik van computersoftware in een taal die niet overeenstemt met die van de gebruiker kan enkel worden aanvaard wanneer het niet anders kan of minstens absoluut aangewezen is.

In dat geval zou het voornoemd gebuikt bijvoorbeeld gerechtvaardigd kunnen zijn om praktische of technische redenen of omwille van het feit dat een alternatief een ongelijke behandeling van personeelsleden zou kunnen opleveren of de instelling schade zou kunnen bezorgen.

In casu kan uit de verscheidene elementen van het antwoord besloten worden dat, momenteel, de programma's voor het merendeel in de door de ambtenaar gewenste taal zijn geïnstalleerd of dat ze vertaald werden (of dat weldra zullen worden) en dat de andere programma's een uitzondering vormen (zeer gespecialiseerde programma's als BUV).

Uit het antwoord blijkt eveneens dat de informaticadienst, in de mate van het mogelijke, al het nodige doet om eventuele leemten te vullen.

De VCT acht de klacht derhalve ontvankelijk, doch ongegrond.

Een afschrift van dit advies wordt gestuurd aan de klager.

Met bijzondere hoogachting,

De Voorzitter,

A. VAN CAUWELAERT-DE WYELS